

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet
Den 2. marts 2016

UDKAST

Forslag til

Lov om ændring af lov om byfornyelse og udvikling af byer

(Målrkning af byfornyelsesinstrumenter til at forbedre boliger og igangsætte udvikling af byer uden for vækstområder)

§ 1

I lov om byfornyelse og udvikling af byer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1041 af 31. august 2015, foretages følgende ændringer:

1. § 3, stk. 1, udgår nr. 3-5, og i stedet indsættes:

”3) Nedslidte byområder i provinsbyer under pres med flere end 10.000 indbyggere, hvor der er væsentligt behov for en bymæssig udvikling.

4) Nyere boligområder med store sociale problemer, hvor der er behov for en koordineret indsats.”

2. § 5, stk. 4 og 6, ophæves.

Stk. 5-7 bliver herefter stk. 4 og 5.

3. I § 5, stk. 5, der bliver stk. 4, udgår ”, jf. dog stk. 6”.

4. I 5, stk. 7, der bliver stk. 5, ændres ”stk. 5 og 6” til: ”stk. 4”.

5. § 6, stk. 2, affattes således:

”Stk. 2. Tilsagn om refusion efter stk. 1 meddeles forlods i følgende rækkefølge inden for den i § 94, stk. 2, 3. pkt., nævnte udgiftsramme:

- 1) Tilsagn til byområder, jf. § 3, stk. 1, nr. 1, inden for højst 20 mio. kr.
- 2) Tilsagn til byområder, jf. § 3, stk. 1, nr. 2, inden for højst 20 mio. kr.
- 3) Tilsagn til byområder, jf. § 3, stk. 1, nr. 3, inden for højst 20 mio. kr.
- 4) Tilsagn til boligområder, jf. § 3, stk. 1, nr. 4, inden for højst 10 mio. kr.”

6. I § 6, stk. 3, udgår henholdsvis ”nr. 1-5” og ”nr. 3-5”.

7. I § 6, stk. 4, nr. 6, 1. pkt., § 8, stk. 2, nr. 5, § 19, stk. 2, 2. pkt., § 22, stk. 1, nr. 5, § 34, stk. 2, 2. pkt., § 38 c, stk. 1, 1. pkt., § 38 d og § 82, stk. 2, 2. pkt., ændres ”3.000” til: ”5.000”.

8. I § 6, stk. 4, indsættes som nr. 7:

”7) Lokal forankring af indsatsen efter gennemførelse af beslutningen om områdefornyelse.”

9. § 6, stk. 6, ophæves.

10. I § 8, stk. 2, indsættes som nr. 6:

"6) Indretning af offentligt tilgængelige byrum, hvor kommunalbestyrelsen giver eller har givet støtte til nedrivning af en bygning efter denne lov, og hvor den nedrevne bygning var beliggende i en by med færre end 5.000 indbyggere."

11. I § 19 indsættes som stk. 3:

"Stk. 3. Uanset stk. 2 refunderer staten for tilsagn, som kommunalbestyrelsen meddeler i perioden fra 1. juli 2016 og indtil 1. marts 2019, 70 pct. af kommunalbestyrelsens udgifter efter stk. 1, såfremt tilskud vedrører arbejder omfattet af § 8, stk. 2, nr. 1-3 og 5, og arbejderne udføres på bygninger eller ejendomme, der er beliggende i byer med færre end 5.000 indbyggere eller i det åbne land. Statens refusion af tab på garantier sker som regarant."

12. I § 22, stk. 1, indsættes som nr. 6:

"6) Indretning af offentligt tilgængelige byrum, hvor kommunalbestyrelsen giver eller har givet støtte til nedrivning af en bygning efter denne lov, og hvor den nedrevne bygning var beliggende i en by med færre end 5.000 indbyggere."

13. I § 34, stk. 1, indsættes efter "tilskud": "og tab på garantier".

14. I § 34, stk. 2, indsættes som 3. pkt.:

"Statens refusion af tab på garantier sker som regarant."

15. I § 34 indsættes som stk. 3:

"Stk. 3. Uanset stk. 2 refunderer staten for tilsagn, som kommunalbestyrelsen meddeler i perioden fra 1. juli 2016 og indtil 1. marts 2019, 70 pct. af kommunalbestyrelsens udgifter efter stk. 1, såfremt tilskud vedrører arbejde, der udføres på bygninger eller ejendomme, der er beliggende i byer med færre end 5.000 indbyggere eller i det åbne land. Statens refusion af tab på garantier sker som regarant."

16. Overskriften før § 38 affattes således:

"Ombygning af private erhvervslokaler og offentlige bygninger til udlejningsboliger".

17. § 38, stk. 1, affattes således:

"Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om at yde støtte til udgifter til ombygning af private erhvervslokaler eller lokaler i offentligt ejede bygninger, når der ombygges til private udlejningsboliger. Det er en betingelse, at erhvervet er nedlagt, eller den hidtidige aktivitet i den offentligt ejede bygning er ophørt, og at bygningen skønnes egnet til at blive ombygget inden for en rimelig økonomisk ramme. I bygninger, hvor der ikke er beboelse, eller hvor beboelse udgør en mindre del, er det endvidere en betingelse, at bygningen skønnes bevaringsværdig."

18. I § 38 c, stk. 1, indsættes efter 1. pkt.:

"Kommunalbestyrelsen kan endvidere træffe beslutning om at yde støtte til udgifter til indretning af offentligt tilgængelige byrum, hvor kommunalbestyrelsen giver eller har givet støtte til nedrivning af en bygning efter denne lov, og hvor den nedrevne bygning var beliggende i en by med færre end 5.000 indbyggere."

19. I § 38 e indsættes som stk. 3:

"Stk. 3. Uanset stk. 2 refunderer staten i perioden fra 1. juli 2016 og indtil 1. marts 2019 70 pct. af kommunalbestyrelsens udgifter efter stk. 1"

20. I § 82 indsættes som stk. 3:

”Stk. 3. Uanset stk. 2 refunderer staten i perioden fra 1. juli 2016 og indtil 1. marts 2019 70 pct. af kommunalbestyrelsens udgifter efter stk. 1, såfremt tilskud vedrører arbejde, der udføres på bygninger eller ejendomme, der er beliggende i byer med færre end 5.000 indbyggere eller i det åbne land.”

21. § 94, stk. 2, affattes således:

”Stk. 2. Den samlede statslige udgiftsramme, jf. § 93, fordeles mellem de enkelte ansøgende kommuner efter objektive kriterier, der afspejler den enkelte kommunes behov for støtte til byfornyelse. En del af udgiftsrammen kan dog anvendes til løsning af afgrænsede byfornyelsesopgaver, herunder kondemnering m.v. og byfornyelsesforsøg efter §§ 96 og 97. 70 mio. kr. af udgiftsrammen kan anvendes til områdefornyelse, jf. § 6, stk. 2. 20 mio. kr. kan anvendes til bygningsfornyelse m.v. i områder, der har fået tilsagn efter § 6, stk. 2. Midlerne fordeles forlods med 10 mio. kr. til bygningsfornyelse m.v. i områder, der har fået tilsagn efter § 6, stk. 2, nr. 1, og 10 mio. kr. til bygningsfornyelse m.v. i områder, der har fået tilsagn efter § 6, stk. 2, nr. 2. Midler til bygningsfornyelse m.v. i områder, der ikke er fordelt efter 5. pkt., fordeles i prioriteret rækkefølge efter § 6, stk. 2. Eventuelt uforbrugte midler overføres til den ordinære ramme.”

22. § 94, stk. 3, affattes således:

”Stk. 3. En kommunalbestyrelse, som ønsker at overdrage hele eller dele af kommunens ordinære ramme til bygningsfornyelse m.v. til en eller flere kommuner, kan efter udlændinge-, integrations- og boligministerens nærmere bestemmelse indgå aftale herom med en eller flere kommuner.”

23. I § 94, stk. 4, indsættes som 4. pkt.:

”Udlændinge-, integrations- og boligministeren kan, når særlige forhold taler herfor, dispensere fra kravet i 1. pkt.”

24. I § 95, 1. pkt., indsættes efter ”§ 19, stk. 2”: ”og 3,”.

25. I § 96, stk. 1, indsættes efter ”forsøg”: ”samt afprøvning”.

26. I § 96, stk. 4, indsættes efter ”§ 19, stk. 2”: ”og 3,”, og efter ”34, stk. 2”: indsættes ”og 3,”.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2016.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Baggrund
3. Lovforslagets indhold
 - 3.1. Statslige udgiftsrammer og beslutningstyper
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ændring
 - 3.2. Tilpasning af kategorier for områdefornyelse m.v.
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ændring
 - 3.3. Rammen til bygningsfornyelse m.v. i byer med områdefornyelse
 - 3.3.1. Gældende ret
 - 3.3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ændring
 - 3.4. Forhøjet statslig refusionsprocent til flere byer
 - 3.4.1. Gældende ret
 - 3.4.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ændring
 - 3.5. Ombygning af private erhvervslokaler og offentlige bygninger til udlejningsboliger
 - 3.5.1. Gældende ret
 - 3.5.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ændring
 - 3.6. Indretning af byrum på tomme grunde
 - 3.6.1. Gældende ret
 - 3.6.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ændring
 - 3.7. Udmøntning af den samlede statslige byfornyelsesramme
 - 3.7.1. Gældende ret
 - 3.7.2. Lovforslaget
 - 3.8. Forsøgs- og udviklingsmidler til fysiske afprøvninger
 - 3.8.1. Gældende ret
 - 3.8.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ændring
 - 3.9. Evaluering af lovforslaget
 - 3.10. Øget vejledningsindsats over for de mindre kommuner
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringens mål er, at vores byer uden for vækstområderne fortsat er attraktive for bosætning og dermed også kan fungere som opland for de byer, som er vækstcentre. Det er derfor nødvendigt at ændre den lovgivningsmæssige ramme, således at kommuner uden for vækstområder får bedre og mere fleksible muligheder for at anvende byfornyelsesinstrumenterne med henblik på at forbedre boligernes og byernes kvalitet og derigennem konkret at understøtte den lokale udvikling. Det kræver således en særlig målrettet byfornyelsesindsats at imødekomme følgerne af befolkningsforskydningen, en aldrende befolkning m.v.

Med forslaget styrkes således de byfornyelsesredskaber, som er mest relevante for de mindre byer og provinsbyer uden for vækstområderne, og samtidig foreslås en omprioritering af de statslige midler til byfornyelse i disse områder.

Med afsæt i lovforslagets nyorientering af byfornyelsesindsatsen vil ministeriet foretage en ændring af de objektive kriterier, hvorefter de statslige midler til kommunernes udgifter til bygningsfornyelsesindsatsen (f.eks. istandsættelse eller nedrivning) fordeles. Midlerne skal i højere grad målrettes kommuner uden for vækstom-

råderne. Den generelle befolkningsforskydning og udviklingen i detailhandlen betyder, at nogle af de mindste byer står med en overskydende boligmasse, mens også de lidt større provinsbyer bliver udfordret af funktions-tømning af bymidterne. Ministeriet har netop igangsat et udviklingsarbejde sammen med en række kommuner, der udvikler redskaber for at imødegå disse udfordringer.

Med forslaget vil der endvidere blive afsat 70 mio. kr. af den eksisterende ramme til områdefornyelse til 4 kategorier af byer og områder, hvor der er en flerhed af væsentlige problemer, som skal håndteres gennem en helhedsorienteret indsats.

Det foreslås endvidere indført mulighed for at opnå støtte til at ombygge tomme, offentlige bevaringsværdige bygninger til udlejningsboliger.

Herudover foreslås det, at der kan gives støtte til at indrette nye byrum, hvor der eksempelvis er opstået et hul i husrække efter en nedrivning. Forslaget skal blandt andet understøtte tilpasning af de skrumpende bymidter i mange mindre byer.

Det foreslås endelig at forhøje den statslige refusion til istandsættelse, nedrivning m.v. i de mindre byer til 70 pct. i en 3-årig periode, og at den forhøjede refusion skal omfatte istandsættelse, nedrivning m.v. af bygninger, som ligger i byer med under 5.000 indbyggere.

Lovforslaget udtrykker regeringens prioriteringer i forhold til den fremtidige byfornyelsesindsats. Kommunerne får bedre mulighed for at tilrettelægge en strategisk indsats over for de nedslidte byområder og boliger beliggende uden for vækstområderne bl. a. ved, at kriterierne for fordelingen af byfornyelsesmidlerne til kommunerne lægges fast for en længere periode, d. v. s. indtil der er blevet gennemført en evaluering, som belyser effekterne af de foreslåede ændringer og eventuelt præsenterer forslag til revision af loven. Evalueringen forventes gennemført, når loven har virket i ca. 3 år.

2. Baggrund

Regeringen vil sikre et Danmark i balance og skabe grundlag for udvikling, herunder omdannelse, i alle dele af landet, så det fortsat er attraktivt at etablere sig, bo og arbejde i hele landet. Mens udviklingen i vores store byer og sikring af tidssvarende boliger i vidt omfang bæres igennem af væksten, er det tydeligt, at udviklingen i de mindre byer og i provinsbyerne uden for vækstområderne ikke på samme måde sker af sig selv.

Mange af disse byer er udfordret af befolkningstilbagegang, en aldrende befolkning, tomme boliger, funktions-tømte midtbyer og centralisering både inden for den private og offentlige sektor. Danmark har i de seneste årtier oplevet en markant tilflytning til de største byer og fraflytning fra landområder til lokale bycentre. Ifølge KL's oplæg om "Danmark i forandring" fra marts 2014 oplever ca. halvdelen af landets kommuner befolknings-tilbagegang, som indebærer, at der er færre indbyggere i den erhvervsaktive alder til at sikre en fortsat dynamisk udvikling uden for de store byer. Det er ikke kun landsbyerne og de mindre byer, der er direkte ramt af følgerne af befolkningstilbagegang eller -stagnation. Også de større provinsbyer påvirkes af følgerne af befolkningsforskydningen. Befolkningsforskydningen udfordrer byerne, fællesskabet og boligmarkedet i en hidtil uset grad, og det kræver omstilling i kommunerne og ikke mindst en tidssvarende regulering. Dette aktualiserer behovet for en målrettet boligsocial indsats for at sikre gode boliger og attraktive byer - også i kommunerne uden for vækstområderne.

Erfaringen viser, at en byfornyelsesindsats med statslig støtte kan kickstarte en udvikling i de mindre byer og i provinsbyer, som er udfordret af manglende private investeringer. En nyligt gennemført undersøgelse viser, at de offentlige investeringer i områdefornyelse i de mindre byer motiverer de private bygningsejere til at investere i forbedringer i deres ejendom for i gennemsnit 5,4 gange den offentlige investering.

Byfornyelsesindsatsen har sit udspring i behovet for fornyelse af utidssvarende boliger og boligområder i større byer, der var præget af stigende boligsociale problemer. Samfundet står i dag også over for en helt anden udfordring, og det er således nødvendigt at revurdere og omprioritere statens indsats for byfornyelse i lyset af de udfordringer, som en række mindre byer og provinsbyer står overfor som følge af befolkningsforskydning, tab af arbejdspladser og servicetilbud, centralisering samt tomme boliger. Vigende private investeringer i disse byer betyder, at markeds kræfterne i dag ikke længere i samme omfang som tidligere kan drive den nødvendige omstilling af de mindre byer og gøre dem til attraktive service- og oplandsbyer eller bosætningsbyer. Nogle af de allermindste byer er i dag så trængte af et stadigt faldende befolkningstal med deraf følgende tomme huse samt lukning af detailbutikker og andet privat service, at det kan resultere i lokale overvejelser om tilpasning af enkelte byer.

I kommunernes arbejde med udfordringerne og med at få foretaget de nødvendige prioriteringer udgør byfornyelsen effektive redskaber. Mange af udfordringerne kan således hensigtsmæssigt løftes i regi af lov om byfornyelse og udvikling af byer, som senest er ændret med virkning fra 1. januar 2015. Loven indeholder bl. a. regler for statsligt tilskud til kommunernes byfornyelsesudgifter (område- og bygningsfornyelse m.v.), regler om hvilke byfornyelsesinitiativer kommunerne kan tage og regler om kommunernes pligter i forhold til sundhedsfarlige boliger. Loven indeholder tillige reglerne for størrelsen af den kommunale og private medfinansiering.

3. Lovforslagets indhold

Lovforslaget målretter med et boligsocialt sigte byfornyelsesinstrumenterne og midlerne til byfornyelse til at igangsætte udvikling uden for vækstområderne i byerne og på landet.

3.1. Statslige udgiftsrammer og beslutningstyper

3.1.1. Gældende ret

Hvert år afsættes på finansloven en ramme til byfornyelsesformål.

I 2016 udgør den statslige udgiftsramme på finanslovskonto 14.53. Byfornyelse 218,2 mio. kr. Dertil kommer den særlige Pulje til Landsbyfornyelse, hvor der i perioden 2016-2020 i hvert af årene er afsat 55,7 mio. kr. Erhvervs- og Vækstministeriet administrerer Puljen til Landsbyfornyelse og løfter i forbindelse hermed den nødvendige vejledningsindsats i forhold til kommunerne, herunder også den særlige indsats med vejledning, rådgivning, videndeling og erfaringsudveksling.

Den statslige ramme til byfornyelse kan anvendes til de to overordnede beslutningstyper, bygningsfornyelse og områdefornyelse. Hovedparten af den statslige udgiftsramme anvendes til bygningsfornyelse m.v. Rammen fordeles efter den gældende lovs § 94 som en bindende udgiftsramme til kommunerne efter en objektiv fordelingsnøgle, der afspejler den enkelte kommunes relative andel af byfornyelsesbehovet. Den ramme, den enkelte kommune får stillet til rådighed, kan kommunen efter eget valg anvende til den type byfornyelsesaktivitet (istandsættelse, nedrivning, friarealer, kondemnering) og den type beboelsesejendomme (udlejning, ejerandelsboliger), kommunen ønsker.

Af den samlede statslige udgiftsramme på finansloven afsættes efter de gældende regler i § 94, stk. 2, 3. pkt., forlovs hvert år 80 mio. kr. til områdefornyelse og efter § 94, stk. 2, 4. pkt., 40 mio. kr. til bygningsfornyelse m.v. i de områder, som der er truffet en områdefornyelsesbeslutning om.

Områdefornyelse, hvis formål i den gældende lovs § 3 er at fremme private investeringer, vedrører forbedringer af offentlige opholdsarealer, torve og pladser, særlige trafikale og klimatilpasningsmæssige foranstaltninger samt boligsociale og kulturelle aktiviteter, jf. § 6, stk. 4. Områdefornyelsen bidrager på den måde til at styrke

grundlaget for private investeringer gennem en koordineret indsats. Der er stor søgning efter midler til områdefornyelse, og der søges om flere midler, end der er til rådighed.

3.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ændring

For så vidt angår den ordinære statslige udgiftsramme til bygningsfornyelse, kondemnering og friarealforbedring foretager Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet en ændring af de objektive fordelingskriterier, som sikrer, at midlerne til bygningsfornyelse i højere grad målrettes kommuner, som er udfordret af f.eks. befolkningstilbagegang, -stagnation og tomme boliger, jf. forslaget i nr. 21.

Ministeriet har endvidere til hensigt som noget nyt i en bekendtgørelse at fastsætte en bagatelgrænse, således at kommuner med et begrænset byfornyelsesbehov ikke længere får tildelt en ramme. Hermed bliver der tale om fordeling af midlerne til færre kommuner. Der henvises til afsnit 3.7.2. De reviderede objektive kriterier for fordeling af den statslige udgiftsramme vil blive anvendt fra 2017 ved fordelingen af midlerne til bygningsfornyelse m.v.

For så vidt angår områdefornyelse er det regeringens opfattelse, at der fremover vil være et stort behov for en særlig indsats over for byer uden for vækstområderne. Af den samlede statslige udgiftsramme på finansloven foreslås afsat 70 mio. kr. til områdefornyelse, jf. forslagens nr. 3, og 20 mio. kr. til bygningsfornyelse m.v. i de områder, som der er truffet en områdefornyelsesbeslutning om, jf. forslagens nr. 21.

Det er hensigten, at Puljen til Landsbyfornyelse fortsat administreres efter reglerne i byfornyelsesloven jf. gældende bekendtgørelse nr. 102 af 28. januar 2015 om udgiftsrammer til byfornyelsesformål, Pulje til Landsbyfornyelse og kommunernes brug af administrative edb-systemer på byfornyelsesområdet. Dog er det ikke hensigten, at forslagens nr. 7 vedrørende forhøjelse af bystørrelsen fra 3.000 til 5.000 indbyggere anvendes ved administration af Pulje til Landsbyfornyelse. Puljens midler skal således fortsat kun være målrettet små byer med op til 3.000 indbyggere og derfor på dette punkt uændret i forhold til gældende regler. Dette vil blive fastsat i en ny bekendtgørelse om Pulje til Landsbyfornyelse. Puljens midler vil i øvrigt fortsat omfatte alle de aktiviteter, hvor kommunalbestyrelsen kan opnå forhøjet statslig refusion.

3.2. Tilpasning af kategorier for områdefornyelse m.v.

3.2.1. Gældende ret

Efter de gældende regler i § 94, stk. 2, 3. pkt., afsættes der af den samlede statslige udgiftsramme på finansloven hvert år forlods 80 mio. kr. til områdefornyelse. Midlerne til områdefornyelse fordeles af udlændinge-, integrations- og boligministeren.

Fordelingen af midlerne til områdefornyelse sker efter en prioriteret rækkefølge, der er fastsat i lovens § 6, stk. 2. Prioriteringen er:

1. Tilsagn til nedslidte byområder i mindre byer med færre end 3.000 indbyggere, hvor der er væsentligt behov for en bymæssig udvikling inden for højst 20 mio. kr.
2. Tilsagn til nedslidte byområder i byer med 3.000 eller flere indbyggere men med færre end 10.000 indbyggere, hvor der er væsentligt behov for en bymæssig udvikling inden for højst 20 mio. kr.
3. Tilsagn til nedslidte byområder i større byer med flere end 10.000 indbyggere inden for højst 30 mio. kr.
4. Tilsagn til nyere boligområder med store sociale problemer inden for højst 5 mio. kr.
5. Tilsagn til ældre erhvervs- og havneområder, som ikke umiddelbart kan omdannes på markedsvilkår inden for højst 5 mio.kr.

Uudnyttet ramme fordeles til de indkomne ansøgninger efter den prioriterede rækkefølge af områderne i nr. 3-5, og midlerne uddeles på baggrund af kommunernes konkrete ansøgninger, der prioriteres efter skønnet behov for støtte.

3.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ændring

Regeringen finder det nødvendigt at foreslå en ændring af områdekategorierne. Baggrunden er, at byområder uden for vækstområder vurderes at have særligt behov for statslig medfinansiering af områdefornyelse, idet private investeringer og markeds kræfterne ikke forventes i samme omfang som tidligere at kunne drive den nødvendige omstilling og tilpasning.

Med lovændringen foreslås områdekategorierne 3-5 omdefineret og den prioriterede rækkefølge er herefter:

1. Nedslidte byområder i mindre byer med færre end 3.000 indbyggere, hvor der er væsentligt behov for en bymæssig udvikling, tildeles en udgiftsramme inden for højst 20 mio. kr.
2. Nedslidte byområder i byer med 3.000 eller flere indbyggere, men færre end 10.000 indbyggere, hvor der er væsentligt behov for en bymæssig udvikling, tildeles en udgiftsramme inden for højst 20 mio. kr.
3. Nedslidte byområder i provinsbyer under pres med flere end 10.000 indbyggere, hvor der er væsentligt behov for en bymæssig udvikling, tildeles en udgiftsramme inden for højst 20 mio. kr.
4. Nyere boligområder med store sociale problemer, hvor der er behov for en koordineret indsats, tildeles en udgiftsramme inden for højst 10 mio. kr.

Kategorierne 1 og 2 videreføres, mens kategori 3 foreslås målrettet nedslidte byområder i provinsbyer under pres med flere end 10.000 indbyggere. Ved provinsbyer forstås i denne sammenhæng større byer, som ligger uden for hovedstadsområdet.

Kategori 4 foreslås præciseret, hvorefter der i de nyere boligområder med store sociale problemer skal være behov for en koordineret indsats i forhold til de initiativer, der allerede er, eller som vil blive sat i værk. Det er endvidere hensigten gennem områdefornyelse at skabe sammenhæng mellem boligområder og andre dele af byen for derigennem at imødegå risiko for socialt isolerede byområder og øge trygheden for områdets beboere.

Indsatsen i forhold til ældre erhvervs- og havneområder i kategori 5 foreslås ophævet som led i omprioriteringen af de statslige midler til områdefornyelse.

Det foreslås, at uudnyttet ramme fordeles til de indkomne ansøgninger efter den prioriterede rækkefølge af områderne i nr. 1-4, og at midlerne uddeles på baggrund af kommunernes konkrete ansøgninger, der prioriteres efter skønnet behov for støtte.

Som noget nyt foreslås i § 6, stk. 4, nr. 7, at kommunalbestyrelsen kan opnå refusion til udgifter til lokal forankring af indsatsen efter dens gennemførelse. Det kan eksempelvis være udgifter til aktiviteter, der sikrer, at lokalområdet organiseres formelt og forpligter sig til at vedligeholde de nyetablerede offentlige byrum m.v. Hermed sikres, at resultaterne og effekterne af investeringen opretholdes efter projektets gennemførelse.

Områdefornyelsesinstrumentet skal fremadrettet også kunne bruges i forbindelse med landsbyklynger eller anden netværksdannelse mellem de mindste byer. Dermed vil kommunerne få mulighed for at gennemføre områdefornyelse i flere små byer (under 3.000 indbyggere) i samme beslutning. Samtidig vil kommunerne bedre kunne anvende områdefornyelsen i forbindelse med sin landdistriktsstrategi, og der vil kunne støttes op om samarbejder, hvor man f.eks. kan etablere fælles faciliteter på tværs af landsbyer og på den måde styrke landsbyerne.

3.3. Rammen til bygningsfornyelse m.v. i byer med områdefornyelse

3.3.1. Gældende ret

Efter de gældende regler i § 94, stk. 2, afsættes der af den samlede statslige udgiftsramme på finansloven hvert år forlods 40 mio. kr. til bygningsfornyelse m.v. i de områder, som har fået reservation af områdefornyelsesmidler det forudgående år.

Rammen fordeles efter regler, der er fastsat i bekendtgørelse nr. 102 af 28. januar 2015 om udgiftsrammer til byfornyelsesformål, Pulje til Landsbyfornyelse og kommunernes brug af administrative edb-systemer på byfornyelsesområdet. Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet kan reservere op til 20 mio. kr. til mindre byer med færre end 3.000 indbyggere og op til 20 mio. kr. til byer med 3.000 eller flere indbyggere, men med færre end 10.000 indbyggere af den særlige statslige udgiftsramme til bygningsfornyelse m.v. i forbindelse med områdefornyelse, jf. lovens § 3, stk. 1, nr. 1 og 2.

Ved fordelingen af midlerne lægges der særlig vægt på forhold vedrørende områdets boliger, for så vidt angår alder, installationsmangler, vedligeholdelsesmangler, boligsammensætning, bevaringsmæssige og fredede boliger, friarealernes beskaffenhed samt tilkendegivelse fra ejerne i området om, hvorvidt de ønsker at gennemføre bygningsfornyelse m.v.

3.3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ændring

Regeringen finder det nødvendigt at foreslå en omprioritering af byfornyelsesmidlerne med henblik på at målrette byfornyelsesinstrumenterne til at forbedre boliger og igangsætte udvikling af byer uden for vækstområderne.

Der foreslås en omprioritering af byfornyelsesmidlerne, således at den samlede ramme til bygningsfornyelse m.v. i områder, der har fået støtte til en beslutning om områdefornyelse nedsættes fra 40 mio. kr. til 20 mio. kr. årligt.

Den gældende bekendtgørelse nr. 102 af 28. januar 2015 om udgiftsrammer til byfornyelsesformål, Pulje til Landsbyfornyelse og kommunernes brug af administrative edb-systemer på byfornyelsesområdet vil blive revideret i overensstemmelse med lovændringerne.

3.4. Forhøjet statslig refusionsprocent til flere byer

3.4.1. Gældende ret

Efter de gældende regler i § 19, stk. 2, 2. pkt., § 34, stk. 2, 2. pkt., § 38 e, stk. 2, 2. pkt., og § 82, stk. 2, 2. pkt. refunderer staten 60 pct. af kommunalbestyrelsens udgifter til arbejder, som udføres på bygninger, der er beliggende i byer med færre end 3.000 indbyggere eller i det åbne land. Der kan ikke gives støtte til nedrivning af erhvervsbygninger i det åbne land.

3.4.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ændring

En større gruppe af mindre byer er udfordret af funktionstømning, f.eks. tomme butikker og centraliseret offentlig service samt befolkningsnedgang, som resulterer i tiloversblevne bygninger. Derfor foreslås, at kommunalbestyrelsen får øget statslig refusion til bygningsfornyelsesindsatsen.

Det foreslås at forhøje den statslige refusion til 70 pct. i en 3-årig periode for at kickstarte en positiv udvikling, hvorefter den forhøjede refusionsprocent nedsættes til 60 pct. i byer med indtil 5.000 indbyggere. Det bemærkes, at der fortsat ikke kan gives støtte til nedrivning af erhvervsbygninger i det åbne land, og at de støtteberettigede aktiviteter er uændrede.

Det er dog ikke hensigten, at forslaget nr. 7 vedrørende forhøjelse af bystørrelsen fra 3.000 til 5.000 indbyggere anvendes ved administration af Pulje til Landsbyfornyelse.

3.5. Ombygning af private erhvervslokaler og offentlige bygninger til udlejningsboliger

3.5.1. Gældende ret

Efter de gældende regler i § 38 er der mulighed for at yde støtte til ombygning af private erhvervslokaler til udlejningsboliger. Dette er betinget af, at erhvervet er nedlagt, og at kommunalbestyrelsen vurderer, at bygningen er bevaringsværdig og egnet til at blive ombygget inden for en rimelig økonomisk ramme. Der er således ikke mulighed for at yde støtte til ombygning af erhvervslokaler beliggende i bygninger, der er offentligt ejede.

3.5.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ændring

I mange kommuner er der tomme offentlige bygninger af høj kvalitet og af betydning for lokalmiljøet, og dette udviklingspotentiale kan udnyttes ved at anvende bygningerne til boligformål. Ved at fremme nye løsninger for udnyttelse af tomme offentlige bygninger kan kommunalbestyrelsen skabe udvikling og fastholde liv i bygninger, som har betydning for stedet. Samtidig er der mulighed for at imødekomme et behov for nye lejeboliger, herunder til særlige befolkningsgrupper f. eks flygtninge.

Med forslaget bliver der mulighed for at yde statslig støtte til at ombygge tomme offentlige bygninger til private udlejningsboliger. Det foreslås, at betingelserne for at opnå støtte til ombygning af offentlige bygninger m.v. svarer til de gældende betingelser for at opnå støtte til ombygning af private erhvervslokaler.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.2. om forhøjet statslig refusionsprocent til flere byer.

3.6. Indretning af byrum på tomme grunde

3.6.1. Gældende ret

Efter de gældende regler i § 8, stk. 2, kan kommunalbestyrelsen træffe beslutning om at yde støtte til en række forskellige foranstaltninger vedrørende bygningsfornyelse af private udlejningsboliger.

Efter de gældende regler i § 6, stk. 4, er der mulighed for som led i en beslutning om områdefornyelse at yde støtte til etablering og forbedring af torve, pladser, opholdsarealer m.v.

Der er således ikke mulighed for efter de gældende regler om bygningsfornyelse at yde støtte til indretning af offentlige byrum på tomme grunde efter en nedrivning.

3.6.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ændring

Baggrunden for forslaget er, at faldende indbyggertal i de små byer har medført, at mange grunde ligger tomme hen efter nedrivning af nedslidte, forfaldne og tiloversblevne bygninger, fordi der for tiden ikke er tilstrækkelig efterspørgsel. Der er derfor behov for at finde nye anvendelsesmuligheder for sådanne huller i husrækken. Der arbejdes allerede mange steder med mulighederne for at indrette byrum, hvor man gør brug af tomme grunde til f.eks. et kulturelt formål, et rekreativt formål eller et fællesskabsfremmende formål.

Det foreslås, at der kan ydes støtte til indretning og omdannelse af en tom grund til et offentligt byrum, når den tidligere bygning på stedet er nedrevet efter byfornyelseslovens regler - med eller uden statslig støtte. På denne måde indeholder byfornyelsesloven redskaber til både at fjerne bygninger, som er forfaldne og giver et indtryk af generelt forfald, og til at følge op med en nyindretning af grunden til offentligt byrum.

Forslaget giver således et yderligere værktøj for kommunerne til at understøtte omdannelsesprocessen i mindre byer og større provinsbyer. Der henvises i øvrigt til ministeriets inspirationskatalog Ny anvendelse af tomme grunde fra 2015.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.2. om forhøjet statslig refusionsprocent til flere byer.

3.7. Udmøntning af den samlede statslige byfornyelsesramme

3.7.1. Gældende ret

I 2016 udgør den samlede statslige udgiftsramme til bygningsfornyelse m.v. 115,9 mio. kr., der fordeles mellem de enkelte ansøgende kommuner efter administrativt fastsatte objektive kriterier, der afspejler den enkelte kommunes byfornyelsesbehov, jf. § 94, stk. 2.

Viser det sig efterfølgende, at en kommune ikke bruger hele sin tildelte ramme, kan den ved aftale overdrages til en anden kommune, jf. § 94, stk. 3. Hermed sikres kommunerne den nødvendige fleksibilitet for at kunne opnå de ønskede effekter af byfornylsesinstrumenterne og de statslige midler, der stilles til rådighed for kommunerne.

3.7.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ændring

Formålet med lovforslaget er at omprioritere byfornylsesmidlerne med henblik på at fremme udvikling i byer uden for vækstområderne. For at understøtte dette formål vil ministeriet ændre de objektive kriterier for fordeling af den statslige udgiftsramme til bygningsfornyelse m.v., så midlerne i højere grad målrettes kommuner, som er udfordret af f.eks. befolkningstilbagegang, -stagnation i området og tomme boliger. Begrundelsen er, at omdannelse og udvikling i sådanne byer erfaringsmæssigt ikke kan igangsættes af markeds kræfterne alene, som tilfældet er for byerne i vækstområderne.

Ved tildeling af udgiftsramme til bygningsfornyelse m.v. vil der som noget nyt blive anvendt en administrativ fastsat bagatelgrænse. Det betyder, at kommuner med et begrænset byfornylsesbehov ikke længere får tildelt en ramme til bygningsfornyelse m.v. Den gældende bekendtgørelse nr. 102 af 28. januar 2015 om udgiftsrammer til byfornylsesformål, Pulje til Landsbyfornyelse og kommunernes brug af administrative edb-systemer på byfornylsesområdet vil blive revideret i overensstemmelse hermed.

Af hensyn til de kommuner, hvis byfornylsesbehov falder under bagatelgrænsen, men som efter loven, ligesom andre kommuner, har en tilsyns- og handlepligt i forhold til sundhedsfarlige bygninger, vil der af den samlede bygningsfornylsesramme blive afsat en særlig pulje til refusion af udgifter til nødvendige undersøgelser og indgreb i bygningskonstruktioner med henblik på at afklare sundheds- eller brandfare, jf. lovens § 105, stk. 3, udgifter ved kondemnering efter lovens kapitel 9 og følgeudgifter i form af genhusning efter lovens kapitel 8. Puljen forventes afsat i størrelsesorden 1-2 mio. kr., men det vil kunne variere fra år til år afhængigt af indvundne erfaringer om anvendelse af puljen. Den nærmere udmøntning af puljen vil blive fastlagt ved bekendtgørelse, herunder muligheden for eventuelt at anvende et først til mølle-princip.

På den baggrund foreslås det at justere lovens regler om overdragelse mellem kommunerne af uforbrugt ramme, jf. lovens § 94, stk. 3, således at en byfornylsesramme ved aftale kan overdrages til en anden kommune efter udlændinge-, integrations- og boligministerens nærmere bestemmelse. Baggrunden for forslaget er at give mulighed for målretning af uforbrugte midler til bygningsfornyelse. En sådan yderligere målretning afventer indvundne erfaringer med kommunernes konkrete anvendelse af bygningsfornylsesmidlerne efter lovændringen.

3.8. Forsøgs- og udviklingsmidler til fysiske afprøvninger

3.8.1. Gældende ret

På finansloven afsættes der hvert år godt 5 mio. kr. til at gennemføre udredning og forsøg vedrørende byfornyelse (§ 14.53.12). Målet er at sikre, at den faglige viden og reglerne i byfornylsesloven løbende ajourføres og tilpasses til det aktuelle behov og de aktuelle udfordringer, jf. § 96, stk. 1. F.eks. blev den såkaldte Skrumpelev-rapport med scenarier for løsning af udfordringerne med de skrumpende byer iværksat på denne baggrund.

Byfornylseslovens § 96 og § 97 giver endvidere mulighed for, at ministeriet af den ordinære byfornylsesramme kan give særlig støtte til gennemførelse af konkrete forsøgsprojekter, hvis en kommune søger om det

som led i en beslutning om områdefornyelse eller bygningsfornyelse m.v. i samarbejde med en grundejer. Projekterne skal bidrage til, at byfornyelseslovens muligheder løbende tilpasses de udfordringer, som landets by- og boligområder står overfor. Eksempelvis har ministeriet iværksat et stort forsøgsprojekt, som er med til at give nyt indhold til tomme bymidter.

3.8.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ændring

Målet med forslaget er at sikre en bedre og mere fleksibel udnyttelse af de afsatte midler til forsøg og udvikling på byfornyelsesområdet og at give mulighed for at gennemføre mere målrettede og løsningsorienterede forsøg med afprøvninger inden for årlige aktuelle byfornyelsestemaer.

Det foreslås, at midlerne til udredning og forsøg vedrørende byfornyelse (FL § 14.53.12) udover at kunne anvendes til analyser, kortlægninger m.v. også skal kunne anvendes til fysiske afprøvninger af nye metoder og fremgangsmåder i forbindelse med en beslutning om byfornyelse. Det er en betingelse, at der er tale om afprøvning af nyskabende og nytænkende afprøvningsprojekter inden for byfornyelsen.

3.9. Evaluering af lovforslaget

Med henblik på at belyse effekterne af de foreslåede ændringer er det hensigten at gennemføre en evaluering 3 år efter lovens ikrafttræden.

3.10. Øget vejledningsindsats over for de mindre kommuner

Med forslaget sker der en målretning af byfornyelsesinstrumenter og midlerne til byfornyelse med henblik på at forbedre boliger og igangsætte udvikling af byer uden for vækstområderne.

Det er afgørende, at der ydes en særlig indsats i forhold til de mindre kommuner, som ofte ikke råder over de nødvendige byfornyelseskompetencer til at anvende lovens instrumenter og lave strategisk byfornyelse, f.eks. i forbindelse med kommunens tilrettelæggelse af boligpolitikken. Der kan f. eks. være tale om, at ministeriet afholder kurser, workshop, seminarer m.v.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Da forslaget finansieres inden for den eksisterende statslige udgiftsramme til byfornyelsesformål, giver forslaget ikke anledning til statslige merudgifter. Dog har følgende elementer i lovforslaget konsekvenser for den kommunale medfinansiering af byfornyelsesaktiviteterne:

1. Ændret fordeling af den statslige udgiftsramme til bygningsfornyelse m.v.
2. Rammen til områdefornyelse
3. Statslig refusion i landdistrikter
4. Forhøjelse af bystørrelse fra 3.000 indbyggere til 5.000 indbyggere

Den foreslåede reduktion af den ramme, som på forhånd kan reserveres til områdefornyelse fra 80 mio. kr. til 70 mio. kr. årligt, ventes at medføre, at de statslige udgifter til andre byfornyelsesaktiviteter øges med 10 mio. kr. Da områdefornyelsen har en lavere statslig refusion end andre byfornyelsesaktiviteter, vil en maksimal udnyttelse af den forhøjede statslige udgiftsramme til områdefornyelse isoleret set medføre en reduktion af det kommunale bidrag til byfornyelsen.

Den foreslåede ændrede fordeling af den ordinære statslige udgiftsramme ventes at lede en del af aktiviteten hen til kommuner, hvor der i højere grad sker bygningsfornyelse i mindre byer og i det åbne land med forhøjet statslig refusion.

Den foreslåede midlertidige forhøjelse af den statslige refusion til 70 pct. til indsatser i mindre byer og åbent land ventes at forøge den gennemsnitlige statslige refusion og dermed reducere det kommunale bidrag til byfornyelsesindsatsen i perioden fra lovens ikrafttræden i juli 2016 og frem til udmelding af den statslige udgiftsramme primo 2019. Ligeledes ventes den foreslåede udvidelse af den forhøjede statslige refusion, så den omfatter byer med færre end 5.000 indbyggere, at medføre en forøgelse af den gennemsnitlige statslige refusion.

Det formindskede kommunale bidrag vil medføre en lavere samlet aktivitet på byfornyelsesområdet. Samlet skønnes lovforslaget at reducere det kommunale bidrag til byfornyelsen med 19 mio. kr. i 2016, 36 mio. kr. årligt i 2017 og 2018 samt 14 mio. kr. årligt i 2019 og derefter. Lovforslaget skønnes at medføre en reduktion af aktiviteten på 32 mio. kr. i 2016, 40 mio. kr. årligt i 2017 og 2018 samt 3 mio. kr. årligt i 2019 og derefter, idet den private medfinansiering samtidig reduceres. Lovforslagets påvirkning af aktiviteten er ikke ligelig geografisk fordelt. Således forventes en fuld udnyttelse af rammen at medføre øget aktivitet i en række kommuner med mindre byer.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Forslaget har ikke nævneværdige økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et lovforslag har i perioden fra den 2. marts 2016 til den 29. marts 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

AAByfornyelse, Advokatsamfundet, Andelsboligernes Fællesrepræsentation, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arkitektforeningen, ATPEjendomme, BAT-Kartellet, Boligselskabernes Landsforening, BOSAM, Byfornyelseskonsulenterne A/S, BygningsFredningsForeningen, Byggeskadefonden vedr. Bygningsfornyelse, Byggesocietetet, Bygherreforeningen i Danmark, Center for Boligsocial Udvikling, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Advokater, Danske ARK (Praktiserende Arkitekters Råd), Dansk Byggeri, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Fjernvarme, Danske Handicaporganisationer, DI, Danmarks Lejerforeninger Danske Regioner, Danske Studerendes Fællesråd, Danske Udlejere, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Ældreråd, Det Centrale Handicapråd, Ejendomsforeningen Danmark, Erhvervslejernes Landsorganisation, Finansrådet, Foreningen af Danske Revisorer, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Foreningen til Boliger til Ældre Enlige, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Forsikring og Pension, Frederiksberg Kommune, Grundejernes Investeringsfond, Husleje- og Beboerklagenævnsforeningen, Håndværksrådet, I. C. Byfornyelse, Kommunekredit, KL, Kollegiekontorerne i Danmark, Kommunernes Revision – BDO, Københavns Kommune, Landsbyggefonden, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen Landsbyerne i Danmark, Landsforeningen Ældresagen, Lejernes Landsorganisation i Danmark, OK-fonden, Realdania, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Selveje Danmark, SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, Statens Byggeforskningsinstitut/Aalborg Universitet, sbs rådgivning A/S og Søren Garde Rådgivning.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Det kommunale bidrag til byfornyelsen skønnes at blive reduceret.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Forslagets § 3, stk. 1, vedrører ændring af støtteberettigede kategorier for områdefornyelse.

Efter de gældende regler kan kommunalbestyrelsen træffe beslutning om områdefornyelse med henblik på at sikre attraktive bosætningsvilkår, jf. lovens § 3. Dette er aktuelt for områder, som er præget af stagnation og evt. tilbagegang. Det betyder, at fremme af udviklingen i et område således også kan indebære omstilling og tilpasning.

Efter de gældende regler i § 3 skal der være tale om en flerhed af væsentlige problemer. Det er således ikke tilstrækkeligt, at der f.eks. alene er trafikale problemer.

De gældende regler definerer 5 kategorier af områder, hvor kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om områdefornyelse. Efter de gældende regler er der tre kategorier for nedslidte byer henholdsvis "nedslidte byområder i mindre byer med færre end 3.000 indbyggere", "nedslidte byområder i byer med mere end 3.000 indbyggere byer, men færre end 10.000 indbyggere" og "nedslidte byområder i byer med flere end 10.000 indbyggere". Hertil kommer kategorierne "nyere boligområder med store sociale problemer" og "ældre erhvervs- og havneområder".

Kategorien "nedslidte byområder i mindre byer med færre end 3.000 indbyggere" og kategorien "nedslidte byområder i byer med 3.000 indbyggere eller flere indbyggere, men færre end 10.000 indbyggere" videreføres uændret.

Det foreslås at ændre kategorien "nedslidte byområder i større byer med flere end 10.000 indbyggere" til "nedslidte byområder i provinsbyer under pres med flere end 10.000 indbyggere, hvor der er et væsentligt behov for en bymæssig udvikling". Byområder i provinsbyer beliggende i vækstområder falder herefter uden for denne kategori. I vurderingen af ansøgningerne vil der blive lagt særlig vægt på de regionale og lokale forud-

sætninger vedrørende den demografiske udvikling, omfanget af private investeringer og udviklingen i beskæftigelse.

Begrundelsen for forslaget er, at de traditionelle byfornyelsesområder med et væsentligt behov for bygningsfornyelse m.v. har ændret karakter, og boliger med behov for byfornyelse ligger mere spredt. Den fremtidige indsats vil ligge i provinsbyer f.eks. bymidter, som er kendetegnet ved flere og andre udfordringer end utidssvarende boliger. Det drejer sig f.eks. om nedslidte byrum, funktionstømte bymidter, tomme butiklokaler og måske lukkede virksomheder. Formålet er at opretholde bylivet og dermed byernes attraktivitet for bosætning og private investeringer. Det er forudsat, at der er behov for bygningsfornyelse m.v. i områderne, således at der fortsat kan ske en synergieffekt mellem områdefornyelsen og bygningsfornyelse m.v.

Derudover foreslås i overensstemmelse med hidtidig praksis en præcisering af kategorien "nyere boligområder med store sociale problemer", hvorefter boligområderne skal have et behov for en koordineret indsats.

Endelig foreslås, at kategorien "ældre erhvervs- og havneområder" udgår, idet der gennem årene har været en begrænset interesse for ordningen fra kommunernes side.

De gældende regler om udvælgelseskriterier for reservation af støtte til områdefornyelse og fastsættelse af ansøgningsfrist er fastsat i bekendtgørelse nr. 1509 af 17. december 2014 om udvælgelseskriterier for reservation af støtte til områdefornyelse og fastsættelse af ansøgningsfrist med hjemmel i lovens § 7, stk. 3. Bekendtgørelsen vil blive revideret i overensstemmelse med de foreslåede ændringer af § 3.

Til nr. 2

Forslaget ophæver § 5, stk. 4 og 6, idet alle bestemmelser om ældre erhvervs- og havneområder udgår.

Efter de gældende regler i § 5, stk. 4, er der krav til oplysninger i byfornyelsesprogrammet, for så vidt angår ældre erhvervs- og havneområder, og i stk. 6 er der fastsat regler om, at fristen for gennemførelse af en beslutning om områdefornyelse fastsættes i dialog med kommunalbestyrelsen.

Bestemmelserne foreslås ophævet som en konsekvens af, at kategorien "ældre erhvervs- og havneområder" foreslås ophævet med forslaget i nr. 1.

Til nr. 3

Forslaget i § 5, stk. 5, der bliver stk. 4, vedrører frist for gennemførelse af en beslutning om områdefornyelse.

Bestemmelsen foreslås ændret som en konsekvens af, at kategorien "ældre erhvervs- og havneområder" foreslås ophævet med forslaget i nr. 1.

Til nr. 4

Forslaget i § 5, stk. 7, der bliver stk. 5, vedrører tilbagebetaling af udbetalt refusion, hvis en beslutning om områdefornyelse ikke gennemføres inden for lovens frister.

Bestemmelsen foreslås ændret som en konsekvens af, at kategorien "ældre erhvervs- og havneområder" foreslås ophævet med forslaget i nr. 1.

Til nr. 5

Forslaget i § 6, stk. 2, vedrører prioriteringen af statslige udgiftsrammer til kommunernes områdefornyelsesindsats.

Efter de gældende regler kan udlændinge-, integrations- og boligministeren i henhold til § 6, stk. 1, hvert år meddele tilsagn om refusion til beslutninger om områdefornyelse inden for en ramme på 80 mio. kr. af den samlede statslige udgiftsramme til byfornyelse, jf. § 94, stk. 2, 3. pkt. Alle kategorierne i den angivne rækkefølge fra nr. 1 til nr. 5 tildeles forlods et fast beløb, som kan anvendes inden for den pågældende kategori. Herved sikres det, at kommunerne har en reel mulighed for at opnå tilsagn til deres ansøgninger inden for alle kategorier.

Efter de gældende regler sker fordeling af udgiftsrammen på 80 mio. kr. til områdefornyelse efter den rækkefølge af byområder, der fremgår af § 6, stk. 2:

20 mio. kr. fordeles forlods til de nedslidte byområder i mindre byer med færre end 3.000 indbyggere, hvor der er et væsentligt behov for bymæssig udvikling, jf. § 6, stk. 2, nr. 1.

20 mio. kr. fordeles forlods til de nedslidte byområder i byer med 3.000 indbyggere eller flere indbyggere og færre end 10.000 indbyggere, hvor der er et væsentligt behov for bymæssig udvikling, jf. § 6, stk. 2, nr. 2.

30 mio. kr. fordeles forlods til nedslidte byområder i større byer med flere end 10.000 indbyggere, jf. § 6, stk. 2, nr. 3.

5 mio. kr. fordeles forlods til nyere boligområder med store sociale problemer, jf. § 6, stk. 2, nr. 4.

5 mio. kr. fordeles forlods til ældre erhvervs- og havneområder, jf. § 6, stk. 2, nr. 5.

De gældende regler i § 4 om, at midlerne uddeles på baggrund af kommunernes konkrete ansøgninger, der prioriteres inden for den enkelte områdekategori og efter skønnet behov for støtte, opretholdes.

Som led i en omprioritering af den statslige indsats til byfornyelse foreslås det, at udlændinge-, integrations- og boligministeren fremover kan meddele tilsagn om refusion til kommunalbestyrelsen til beslutninger om områdefornyelse inden for en udgiftsramme på 70 mio. kr. Dog foreslås en forhøjelse af rammen til nyere boligområder med store sociale problemer som led i regeringens indsats for at skabe tryghed i udsatte boligområder.

Forslaget indebærer, at kommunerne ved beslutning om områdefornyelse fortsat sikres en bred vifte af værktøjer med tilhørende mulighed for at få tilsagn om refusion:

20 mio. kr. fordeles forlods til de nedslidte byområder i mindre byer med færre end 3.000 indbyggere, hvor der er et væsentligt behov for bymæssig udvikling, jf. § 6, stk. 2, nr. 1.

20 mio. kr. fordeles forlods til de nedslidte byområder i byer med 3.000 indbyggere eller flere indbyggere og færre end 10.000 indbyggere, hvor der er et væsentligt behov for bymæssig udvikling, jf. § 6, stk. 2, nr. 2.

20 mio. kr. fordeles forlods til nedslidte provinsbyer under pres med flere end 10.000 indbyggere, hvor der er et væsentligt behov for bymæssig udvikling, jf. § 6, stk. 2, nr. 3.

10 mio. kr. fordeles forlods til nyere boligområder med store sociale problemer, hvor der er behov for en koordineret indsats, jf. § 6, stk. 2, nr. 4.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til nr. 1.

Til nr. 6

De gældende bestemmelser i § 6, stk. 3, vedrører fordeling af uudnyttet udgiftsramme til områdefornyelse.

Efter de gældende regler fordeles midler til de områder, der er nævnt i § 6, stk. 2, nr. 1-5, blandt de indkomne ansøgninger. Viser det sig herefter, at der ikke er ansøgninger for den afsatte udgiftsramme for den enkelte kategori, omfordeles midlerne i henhold til den prioriterede rækkefølge til kategorierne "nedslidte byområder i

større byer med flere end 10.000 indbyggere”, jf. § 6, stk. 2, nr. 3, ”nyere boligområder med store sociale problemer”, jf. § 6, stk. 2, nr. 4, og kategorien ”ældre erhvervs- og havneområder”, jf. § 6, stk. 2, nr. 5.

Det foreslås, at i tilfælde af at der ikke er ansøgninger for den afsatte udgiftsramme for den enkelte kategori, omfordeles midlerne i henhold til den prioriterede rækkefølge til de 4 kategorier. Forslaget skal sikre, at overskydende midler fordeles i den prioriterede rækkefølge. Det indebærer, at i tilfælde af at der f. eks. ikke indkommer et tilstrækkeligt antal ansøgninger til at udnytte udgiftsrammen i kategori 2, 3 og 4 kan de uudnyttede midler anvendes i kategori 1, dernæst i kategori 2 og så fremdeles.

Midlerne uddeles på baggrund af kommunernes konkrete ansøgninger, der inden for kategorien prioriteres efter skønnet behov for støtte.

Til nr. 7

Forslaget vedrører forhøjelse af bystørrelsen fra 3.000 indbyggere til 5.000 indbyggere i små byer eller på landet.

De gældende regler i § 6, stk. 4, nr. 6, § 8, stk. 2, nr. 5, § 19, stk. 2, 2. pkt., § 22, stk. 1, nr. 5, § 34, stk. 2, 2. pkt., § 38 c, stk. 1, 1. pkt., § 38 d, og § 82, stk. 2, 2. pkt., omhandler indsatser, når bygningen er beliggende i en by med færre end 3.000 indbyggere eller i det åbne land.

Efter forslaget udvides bystørrelsen fra 3.000 til 5.000 indbyggere. Det er dog ikke hensigten, at forslaget anvendes ved administration af Pulje til Landsbyfornyelse.

De foreslåede ændringer om udvidelse af bystørrelsen vedrører nedrivning af private erhvervsbygninger og opkøb af sådanne bygninger med henblik på nedrivning, jf. § 6, stk. 4, nr. 6, fjernelse af skrot og affald fra ejendommen ved bygningsfornyelse af private udlejningsboliger, jf. § 8, stk. 2, nr. 5, refusion af kommunalbestyrelsens udgifter ved private udlejningsboliger, jf. § 19, stk. 2, 2. pkt., fjernelse af skrot og affald fra ejendommen ved bygningsfornyelse af ejer- og andelsboliger, jf. § 22, stk. 1, nr. 5, refusion af kommunalbestyrelsens udgifter ved ejer- og andelsboliger, jf. § 34, stk. 2, 2. pkt., nedrivning af private erhvervsbygninger, jf. § 38 c, stk. 1, 1. pkt., opkøb af nedslidte ejendomme, jf. § 38 d, og refusion af kommunalbestyrelsens udgifter efter kapitel 9 om kondemnering af sundheds- og brandfarlig boliger eller opholdsrum, jf. § 82, stk. 2, 2. pkt.

Formålet med forslaget er at øge kommunalbestyrelsens incitament til at igangsætte arbejder, der kan bidrage til at skabe attraktive bosætningsvilkår og modvirke befolkningsnedgang. Initiativet skal ses som led i udmøntning af regeringsgrundlaget, hvor der er lagt afgørende vægt på at skabe udvikling i hele landet - også i de mindre byer.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslagets nr. 11, 15, 19 og 20 vedrørende forhøjet refusion.

Til nr. 8

Den gældende regel i § 6, stk. 4, vedrører refusion til kommunalbestyrelsens udgifter til en række indsatser inden for områdefornyelse.

Forslaget i § 6, stk. 4, nr. 7, vedrører mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan få statslig refusion til lokal forankring af en indsats efter gennemførelse af en beslutning om områdefornyelse.

Som noget nyt foreslås i § 6, stk. 4, nr. 7, at kommunalbestyrelsen kan opnå statslig refusion af udgifter til lokal forankring af indsatsen efter gennemførelsen af en beslutning om områdefornyelse. Formålet er at fremtidssikre effekter og resultater af den gennemførte investering gennem lokal forankring af indsatsen efter gennemførelsen af beslutningen. Kommunerne kan finde inspiration til lokal forankring af indsatsen i Udlændinge-, Inte-

grations- og Boligministeriets pjece "Når lokalsamfund i yderområderne selv skal skabe mere udvikling – Hvordan?", november 2015. Forankringen kan f.eks. ske ved at understøtte etablering af en organisering med inddragelse af lokalsamfundet.

Til nr. 9

Efter de gældende regler i § 6, stk. 6, kan udlændinge-, integrations- og boligministeren meddele tilsagn om refusion af kommunalbestyrelsens forskellige udgifter til indsatser i ældre erhvervs- og havneområder.

De gældende bestemmelser vedrørende støtte til indsatser i ældre erhvervs- og havneområder foreslås ophævet.

Forslaget er en konsekvens af, at kategorien "ældre erhvervs- og havneområder" foreslås ophævet, jf. bemærkningerne til forslaget nr. 1.

Til nr. 10

Forslaget i § 8, stk. 2, nr. 6, handler om at yde støtte til nyindretning af en grund, som står tom efter nedrivning af private udlejningsboliger.

Efter de gældende regler i § 6, stk. 4, nr. 2, kan kommunalbestyrelsens beslutning om områdefornyelse omfatte udgifter til etablering og forbedring af torve, pladser, opholdsarealer m.v. Det er en betingelse, at der i området er en flerhed af væsentlige problemer, og at kommunalbestyrelsen udarbejder et program for områdefornyelse.

Forslaget skal give kommunalbestyrelsen mulighed for at nyanvende de grunde, som ligger tomme efter en nedrivning gennemført med støtte efter byfornyelsesloven, og hvor den nedrevne bygning var beliggende i en by med færre end 5.000 indbyggere. Det foreslås, at kommunalbestyrelsen kan give støtte til indretning af byrum i de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen giver eller har givet støtte til nedrivning efter lovens kapitel 3 om private udlejningsboliger. Det forudsættes, at der alene gives statslig refusion til beskedne udgifter.

Begrundelsen for forslaget er, at tomme grunde kan være med til at give indtryk af manglende sammenhæng i en by. At etablere nye byrum vil derimod stimulere udviklingen af f.eks. bymidter og bidrage til at skabe attraktive bosætningsvilkår i mindre byer og provinsbyer, som er udfordret af fraflytning, faldende skattegrundlag og utidssvarende samt overflødige boliger og erhvervsbygninger. Samtidig kan nye byrum bidrage til at styrke den sociale sammenhængskraft i samfundet. Som inspiration og vejledning henvises til ministeriets eksempelsamling om indretning af byrum, "66 byrum".

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget nr. 11 vedrørende forhøjet refusion.

Til nr. 11

Forslaget i § 19, stk. 3, vedrører yderligere forhøjelse af refusion til forskønnelse af de små byer.

Efter de gældende regler får kommunalbestyrelsen forhøjet statslig refusion af udgifter vedrørende ombygning og nedrivning af private udlejningsboliger i byer med færre end 3.000 indbyggere eller i det åbne land.

Forslaget giver mulighed for, at udlændinge-, integrations- og boligministeren for tilsagn, som kommunalbestyrelsen meddeler i perioden på knap 3 år fra lovens ikrafttræden 1. juli 2016 og indtil 1. marts 2019, kan refundere 70 pct. af kommunalbestyrelsens udgifter. Det fremgår af lovens § 94, stk. 1, at udlændinge-, integrations- og boligministeren hvert år senest den 1. marts meddeler udgiftsrammen til de kommunalbestyrelser, som forinden har anmodet om at få del i den statslige udgiftsramme.

Det er en betingelse, at udgifterne vedrører arbejder omfattet af § 8, stk. 2, nr. 1-3 og 5, og arbejderne udføres på bygninger eller ejendomme, der er beliggende i byer med færre end 5.000 indbyggere eller i det åbne land. Efter udløbet af perioden vil den forhøjede refusionssats blive nedsat til 60 pct. i byer med indtil 5.000 indbyggere. Statens refusion af tab på garantier sker som regarant.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslag nr. 7, hvorefter det foreslås at forhøje bystørrelsen fra 3.000 til 5.000 indbyggere eller i det åbne land.

Formålet er at øge kommunalbestyrelsens incitament til at igangsætte arbejder, der kan bidrage til at skabe attraktive bosætningsvilkår uanset eventuel befolkningsnedgang eller -stagnation. Forslaget skal ses som led i udmøntning af regeringsgrundlaget, hvor der er lagt afgørende vægt på at skabe udvikling i hele landet - også i de mindre byer.

Til nr. 12

Forslaget i § 22, stk. 1, nr. 6, handler om at yde støtte til nyindretning af en grund, som står tom efter nedrivning af ejer- eller andelsboliger.

For så vidt angår de gældende regler henvises til bemærkningerne til forslagens nr. 10.

Forslaget giver mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan yde støtte til indretning af byrum i byer med færre end 5.000 indbyggere i forbindelse med nedrivning af ejerboliger og andelsboliger.

Tilskuddet kan lige som ved nedrivningsudgifter udgøre op til 100 pct. af de støtteberettigede udgifter til indretning af byrum, idet der henvises til den gældende lov § 27.

For så vidt angår formålet henvises til bemærkningerne til nr. 10.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslagens nr. 15 vedrørende forhøjet refusion.

Til nr. 13

Forslaget i § 34, stk. 1, vedrører kommunalbestyrelsens udgifter til tab på garantier.

Efter de gældende regler er der ikke som ved private udlejningsboliger en udtrykkelig bestemmelse herom. Der er fastsat regler om kommunalbestyrelsens udgifter til tab på garantier i bekendtgørelse nr. 102 af 28. januar 2015 om udgiftsrammer til byfornyelsesformål, Pulje til Landsbyfornyelse og kommunernes brug af administrative edb-systemer på byfornyelsesområdet.

Det foreslås at fastsætte en udtrykkelig bestemmelse, som præciserer, at kommunalbestyrelsen afholder udgifter til tab på garantier.

Til nr. 14

Forslaget i § 34, stk. 2, 3. pkt., vedrører statslig regaranti for kommunalbestyrelsens udgifter til tab på garantier.

Efter de gældende regler er der ikke som ved private udlejningsboliger en udtrykkelig bestemmelse herom. Der er fastsat regler om kommunalbestyrelsens udgifter til tab på garantier i bekendtgørelse nr. 102 af 28. januar 2015 om udgiftsrammer til byfornyelsesformål, Pulje til Landsbyfornyelse og kommunernes brug af administrative edb-systemer på byfornyelsesområdet.

Det foreslås at fastsætte en udtrykkelig bestemmelse, som præciserer, at statens refusion af tab på garantier sker som regarant.

Til nr. 15

Forslaget i § 34, stk. 3, vedrører yderligere forhøjelse af refusion til forskønnelse af de små byer.

Efter de gældende regler får kommunalbestyrelsen forhøjet statslig refusion af udgifter vedrørende arbejde i ejer- og andelsboliger, der er beliggende i byer med færre end 3.000 indbyggere eller i det åbne land.

Forslaget giver mulighed for, at udlændinge-, integrations- og boligministeren for tilsagn, som kommunalbestyrelsen meddeler i en periode på knap 3 år fra lovens ikrafttræden den 1. juli 2016 og indtil 1. marts 2019 kan refundere 70 pct. af kommunalbestyrelsens udgifter. Det fremgår af lovens § 94, stk. 1, at udlændinge-, integrations- og boligministeren hvert år senest den 1. marts meddeler udgiftsrammen til de kommunalbestyrelser, som forinden har anmodet om at få del i den statslige udgiftsramme.

Det er en betingelse, at udgifterne vedrører arbejde, der udføres på bygninger eller ejendomme, der er beliggende i byer med færre end 5.000 indbyggere eller i det åbne land. Efter udløbet af perioden vil den forhøjede refusionsprocent blive nedsat til 60 pct. i byer med indtil 5.000 indbyggere.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslag nr. 7, hvorefter det foreslås, at forhøje bystørrelsen fra 3.000 til 5.000 indbyggere eller i det åbne land.

Formålet er at øge kommunalbestyrelsens incitament til at igangsætte arbejder, der kan bidrage til at skabe attraktive bosætningsvilkår uanset eventuel befolkningsnedgang eller -stagnation. Forslaget skal ses som led i udmøntning af regeringsgrundlaget, hvor der er lagt afgørende vægt på at skabe udvikling i hele landet - også i de mindre byer.

Til nr. 16

Ændringen i kapiteloverskrifter er en konsekvens af forslaget nr. 17, vedrørende mulighed for at yde støtte til ombygning af private erhvervslokaler og offentlige bygninger m.v. til udlejningsboliger.

Til nr. 17

Forslaget i § 38, stk. 1, vedrører støtte til ombygning af private erhvervslokaler og offentlige bygninger m.v. til udlejningsboliger.

Efter de gældende regler i § 38 kan kommunalbestyrelsen træffe beslutning om at yde støtte til ombygning af private erhvervsbygninger til udlejningsboliger. Støttemuligheden omfatter ikke ombygning til andelsboliger eller ejerboliger. Det er typisk en betingelse for at yde støtte, at erhvervet er ophørt, at bygningen skønnes bevaringsværdig, og at ombygningen kan ske inden for en rimelig økonomisk ramme. Kommunalbestyrelsens beslutning om, hvorvidt en bygning er bevaringsværdig, beror på en helhedsvurdering, hvori navnlig indgår bygningens alder og arkitektoniske kvalitet sammenholdt med de kulturhistoriske og miljømæssige aspekter, bygningen repræsenterer.

Støttemuligheden omfatter såvel ombygning af "rene" erhvervsbygninger til udlejningsboliger som bygninger, der indeholder både beboelse og erhverv.

Efter de gældende regler kan der ikke ydes støtte til ombygning af erhvervslokaler til beboelse i bygninger, som er offentligt ejede. Det samme gælder bygninger, hvor det offentlige har haft en ikke uvæsentlig indflydelse på driften.

Det foreslås, at der udover støtte til ombygning af private erhvervslokaler til udlejningsboliger som noget nyt under de samme betingelser som ved ombygning af private erhvervslokaler tillige kan ydes støtte til ombygning

af tomme lokaler til beboelse i bygninger, som er offentligt ejede. Der kan f.eks. være tale om ombygning af institutioner, kommunale kontorer eller lignende.

Formålet med forslaget er at øge kommunalbestyrelsens incitament til at udnytte de tomme og bevaringsværdige offentlige bygningers udviklingspotentiale ved inden for en rimelig økonomisk ramme at omdanne dem til udlejningsboliger. Kommunalbestyrelsen vurderer, om der er behov for nye boliger, herunder til særlige befolkningsgrupper som f.eks. flygtninge.

Forslaget ændrer ikke de gældende regler om ansøgnings- og tilsagnsprocedurer, støtteberettigede bygningsudgifter og tinglysning af tilbagebetalingsdeklaration. Lejefastsættelse efter ombygning vil fortsat ske efter § 53 i lov om leje og § 15 a, stk. 2, i lov om boligregulering om fri lejefastsættelse for lejligheder, der omdannes fra erhverv til boliger.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslagets nr. 15 vedrørende forhøjet refusion.

Til nr. 18

Forslaget i § 38 c, stk. 1,3. pkt., handler om at yde støtte til nyindretning af en grund, som står tom efter nedrivning af en privat erhvervsbygning.

For de gældende regler henvises til bemærkninger til forslagets nr. 10.

Forslaget giver mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan yde støtte til indretning af byrum i byer med færre end 5.000 indbyggere også i forbindelse med nedrivning af private erhvervsjendomme.

Tilskuddet kan lige som ved nedrivningsudgifter udgøre op til 100 pct. af de støtteberettigede udgifter til indretning af byrum, idet der henvises til den gældende lov § 27.

For så vidt angår formålet henvises til bemærkningerne til nr. 10.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslagets nr. 15 vedrørende forhøjet refusion.

Til nr. 19

Forslaget i § 38 e, stk. 3, vedrører yderligere forhøjelse af refusion til forskønnelse af de små byer.

Efter de gældende regler får kommunalbestyrelsen forhøjet statslig refusion til opkøb af nedslidte ejendomme i byer med færre end 3.000 indbyggere eller i det åbne land.

Forslaget giver mulighed for, at udlændinge-, integrations- og boligministeren for tilsagn, som kommunalbestyrelsen meddeler i en periode på knap 3 år fra lovens ikrafttræden den 1. juli 2016 og indtil 1. marts 2019 kan refundere 70 pct. af kommunalbestyrelsens udgifter til opkøb. Det fremgår af lovens § 94, stk. 1, at udlændinge-, integrations- og boligministeren hvert år senest den 1. marts meddeler udgiftsrammen til de kommunalbestyrelser, som forinden har anmodet om at få del i den statslige udgiftsramme.

Det er en betingelse, at udgifterne vedrører opkøb af nedslidte ejendomme beliggende i byer med færre end 5.000 indbyggere eller i det åbne land. Efter udløbet af perioden vil den forhøjede refusionsprocent blive nedsat til 60 pct. i byer med indtil 5.000 indbyggere.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslag nr. 7, hvorefter det foreslås at udvide bystørrelsen fra 3.000 indbyggere til 5.000 indbyggere.

Formålet er at øge kommunalbestyrelsens incitament til at igangsætte arbejder, der kan bidrage til at skabe attraktive bosætningsvilkår uanset eventuel befolkningsnedgang eller -stagnation. Forslaget skal ses som led i udmøntning af regeringsgrundlaget, hvor der er lagt afgørende vægt på at skabe udvikling i hele landet - også i de mindre byer.

Til nr. 20

Forslaget i § 82, stk. 3, vedrører yderligere forhøjelse af refusion til forskønnelse af de små byer.

Efter de gældende regler får kommunalbestyrelsen forhøjet statslig refusion af udgifter efter lovens kapitel 9 om sundheds- og brandfarlige boliger eller opholdsrum (kondemnering) beliggende i byer med færre end 3.000 indbyggere eller i det åbne land.

Forslaget giver mulighed for, at udlændinge-, integrations- og boligministeren for udgifter efter lovens kapitel 9, som kommunalbestyrelsen har afholdt i en periode på knap 3 år fra lovens ikrafttræden den 1. juli 2016 og indtil 1. marts 2019., kan refundere 70 pct. Det fremgår af lovens § 94, stk. 1, at udlændinge-, integrations- og boligministeren hvert år senest den 1. marts meddeler udgiftsrammen til de kommunalbestyrelser, som forinden har anmodet om at få del i den statslige udgiftsramme.

Det er en betingelse, at udgifterne vedrører arbejder, der udføres på bygninger eller ejendomme, der er beliggende i byer med færre end 5.000 indbyggere eller i det åbne land. Efter udløbet af perioden vil den forhøjede refusionsprocent blive nedsat til 60 pct. i byer med indtil 5.000 indbyggere.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget nr. 7, hvorefter det foreslås at udvide bystøtten fra 3.000 indbyggere til 5.000 indbyggere

Formålet er at øge kommunalbestyrelsens incitament til at igangsætte arbejder, der kan bidrage til at skabe attraktive bosætningsvilkår uanset eventuel befolkningsnedgang eller -stagnation. Forslaget skal ses som led i udmøntning af regeringsgrundlaget, hvor der er lagt afgørende vægt på at skabe udvikling i hele landet - også i de mindre byer.

Til nr. 21

Forslaget i § 94, stk. 2, vedrører fordelingen af den samlede statslige udgiftsramme til byfornyelse.

Efter de gældende regler anvendes den statslige udgiftsramme til bygningsfornyelse m.v. (herunder friarealforbedring og kondemnering), områdefornyelse, forsøg og puljer med særlige formål.

For så vidt angår bygningsfornyelse m.v., uddeler Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet den statslige udgiftsramme som en bindende ramme til kommunerne. Det betyder, at midlerne meldes endeligt ud til kommunerne senest 1. marts, hvor midlerne konteres. Kommunerne skal have anvendt midlerne inden ultimo februar det følgende år. Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet fastsætter administrativt datoen for, hvornår kommunerne skal have disponeret midlerne det følgende år. Midlerne er disponeret, f.eks. når kommunen har en forpligtende aftale med en bygningsejer eller på anden måde har besluttet at gennemføre et byfornyelsesprojekt.

Efter de gældende regler fordeles midlerne efter ansøgning mellem kommunerne efter objektive kriterier fastsat administrativt. Kommunens ansøgning skal alene angive, om kommunen ønsker del i midlerne.

Med afsæt i lovforslagets nyorientering af byfornyelsesområdet vil ministeriet foretage en ændring af de objektive kriterier, som sikrer, at midlerne til bygningsfornyelse i højere grad målrettes kommuner, som f.eks. er ud-

fordret af befolkningstilbagegang, -stagnation og tomme boliger, jf. lovens § 100. Det betyder, at alle kommuner som hidtil vil kunne få tildelt en udgiftsramme, jf. dog bagatelgrænsen, som er beskrevet nedenfor.

Ministeriet vil anvende en bagatelgrænse, således at kommuner med et begrænset byfornyelsesbehov ikke længere får tildelt en ramme, jf. lovens § 100, dog ikke for ø-kommuner. Formålet med forslaget er yderligere at målrette byfornyelsesinstrumenterne til at igangsætte udvikling i de områder uden for vækstområderne, hvor der er størst behov for byudvikling, og hvor udvikling ikke kan bæres af vækst i området. Som noget nyt vil ministeriet afsætte en mindre del af den statslige udgiftsramme til byfornyelse til udgifter til kondemnering m.v., det vil sige udgifter forbundet med undersøgelse af sundhedsfare, kondemnering og følgeudgifter i form af genhusning til de kommuner, som efter forslaget ikke længere vil få tildelt en ramme til bygningsfornyelse m.v. Formålet med at oprette en selvstændig pulje er at sikre, at alle kommuner har adgang til midler til afhjælpning af kondemnabile forhold. Der vil blive fastsat nærmere regler om administration af puljen med hjemmel i lovens § 100.

Størrelsen af det afsatte beløb vil som udgangspunkt bero på, hvor meget der erfaringsmæssigt er brugt af kommunerne.

For at sikre en så effektiv målretning som muligt kan ministeriet endvidere med hjemmel i lovens § 100 stille indholdsmæssige krav til kommunernes ansøgninger om statslige midler til byfornyelse. Formålet med at stille krav til kommunernes ansøgninger er at få ansøgninger, der afspejler kommunalbestyrelsens realistiske planer for kommende bygningsfornyelsesbeslutninger m.v. og sikre en effektiv udnyttelse af midlerne.

En del af den statslige udgiftsramme vil som hidtil kunne afsættes til forsøgs- og udviklingsprojekter inden for områdefornyelsen ud over den ramme, som er afsat til selve områdefornyelsen.

Særligt om midler afsat til områdefornyelse bemærkes, at der efter de gældende regler er afsat 80 mio.kr. til områdefornyelse. Som følge af omprioriteringen foreslås rammen nedsat til 70 mio. kr.

Den samlede ramme til bygningsfornyelse m.v. i områder, der har fået støtte til en beslutning om områdefornyelse, foreslås nedsat fra 40 mio. kr. til 20 mio. kr. årligt. Midlerne foreslås fordelt forlods med 10 mio. kr. til bygningsfornyelse m.v. vedrørende områder i byer med færre end 3.000 indbyggere, og 10 mio. kr. til bygningsfornyelse m.v. vedrørende områder i byer med flere end 3.000 indbyggere, men færre end 10.000 indbyggere. Det foreslås, at omprioriteringen får virkning for kommunernes ansøgninger i 2017 om bygningsfornyelse knyttet til de områdefornyelsesbeslutninger, der vil have fået reservation i 2016. I 2017 kan der således uddeles 20 mio. kr. efter ovennævnte fordelingsnøgle. De kommuner, som får reservation i 2016, vil blive vejledt herom.

Viser det sig, at der i et enkelt år ikke er ansøgninger nok til at udmønte de nævnte bygningsfornyelsesmidler til enten kategorien vedrørende byer med under 3.000 indbyggere eller kategorien vedrørende byer med under 10.000 indbyggere, foreslås de uforbrugte midler fordelt i prioriteret rækkefølge til de øvrige to områdekategorier. Hvis der således f.eks. ikke er ansøgninger nok til at udmønte midlerne, som er afsat til de to kategorier med "byer med færre end 10.000 indbyggere", fordeles midlerne til ansøgninger fra kategorien "provinsbyer under pres med over 10.000 indbyggere". Hvis der ikke i denne kategori er ansøgninger nok til at udnytte de omfordelte midler, fordeles de resterende midler til ansøgninger i kategorien "nye boligområder med sociale problemer". Hvis en kommune har fået tildelt midler, men i de efterfølgende år ikke anvender de tildelte midler, foreslås det, at disse tilbagefaldsmidler overføres til den ordinære ramme til bygningsfornyelse m.v.

Til nr. 22

Forslaget vedrørende § 94, stk. 3, om overdragelse af statslige udgiftsrammer.

Efter de gældende regler kan kommunen overdrage sin ubrugte ordinære ramme til bygningsfornyelse m.v. til en eller flere kommuner, jf. lovens § 94, stk. 3.

Ministeriet vil som følge af de foreslåede lovændringer og indvundne erfaringer med kommunernes konkrete anvendelse af bygningsfornyelsesmidlerne overveje at regulere kommunernes adgang til at overdrage statslige udgiftsrammer, hvorefter de kan overdrage hele eller dele af deres ordinære ramme til en eller flere kommuner. Formålet er en yderligere målretning af midlerne.

Det foreslås, at Udlændinge-, Integrations- og Boligministeren eventuelt fastsætter nærmere regler herom i en bekendtgørelse.

Til nr. 23

Forslaget i § 94, stk. 4, vedrører udlændinge-, integrations- og boligministerens adgang til at dispensere fra krav om indberetning i det elektroniske indberetningssystem.

Efter de gældende regler i § 94, stk. 4, har kommunalbestyrelsen pligt til at indberette, når kommunalbestyrelsen meddeler tilsagn til en ejer om støtte eller på anden måde agerer, således at det vil udløse statslig refusion.

Det bemærkes, at kommunalbestyrelsen efter praksis også fremover vil have mulighed for at indberette beslutning om bygningsfornyelse m.v., når kommunen har besluttet sig for et konkret byfornyelsesprojekt.

Det foreslås, at udlændinge-, integrations- og boligministeren, når særlig forhold taler for det, i konkrete tilfælde f. eks. ved indtastningsfejl, kan dispensere fra kravet om rettidig indberetning. Baggrunden for forslaget er et ønske om at kodificere praksis.

Til nr. 24

Forslaget i § 95, 1. pkt., vedrører yderligere forhøjelse af refusion til forskønnelse af de små byer.

Efter de gældende regler kan staten forlange de udgifter, som staten har afholdt til støtte til vedligeholdelsesarbejder i udlejningsejendomme efter § 19, stk. 2, refunderet af Grundejernes Investeringsfond i et omfang, der nærmere fastlægges i en aftale mellem staten og Grundejernes Investeringsfond.

Forslaget er en konsekvens af forslaget om yderligere forhøjet statslig refusion til arbejder i udlejningsejendomme i byer med færre end 5.000 indbyggere eller i det åbne land., jf. bemærkningerne til forslagens nr. 11.

Til nr. 25

Forslaget i § 96, stk. 1, vedrører adgangen til også at give støtte til egentlig afprøvning, når der gennemføres forsøg på byfornyelsesområdet med henblik på at sikre en tidssvarende byfornyelsesindsats.

Efter de gældende regler i § 96, stk. 1 er der mulighed for at anvende midlerne til gennemførelse af projekter vedrørende oplysning, vejledning, indsamling af data samt udredning og forsøg.

Det foreslås, at ministeriet tillige kan anvende disse midler til gennemførelse af fysiske afprøvninger af nye metoder og fremgangsmåder i forbindelse med en beslutning om byfornyelse.

Til nr. 26

Forslaget i § 96, stk. 4, vedrører yderligere forhøjelse af refusion til forskønnelse af de små byer.

Efter de gældende regler kan udlændinge-, integrations- og boligministeren for forsøg forhøje refusionen efter § 19, stk. 2, § 34, stk. 2, og § 48, stk. 2 fra 50 pct. og indtil 100 pct., for så vidt angår de særlige forsøgsudgifter.

Forslaget er en konsekvens af forslaget om yderligere forhøjet statslig refusion af udgifter til arbejder i private udlejningsejendomme samt ejer- og andelsboliger i byer med færre end 5.000 indbyggere eller i det åbne land, jf. bemærkninger til forslagens nr. 11 og 15.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2016.